خبر

واکنش ۷۰۰ گرافیست به مسائل روز

یک گروه مجازی به نام قلم در شبکه مجازی ایجاد شده که ۷۰۰ هنرمند برجسته وآماتور کشور در آن عضو هستند و روزانه صدها اثر با توجه به مسائل روز و موضوعات ملی و مذهبی تولید می‌کنند. محسن فرجی در گفت‌وگو با سخنگوی اجتماع طراحان انقلاب اسلامی «قلم» درباره تشکیل گروه مجازی به نام قلم در شبکه مجازی و فعالیت‌های این گروه، بیان کرد: گروه مجازی قلم از اعتراضات سال ۱۴۰۱ ایجاد شد و طی یک‌سال در مقاطع مختلف به صورت روزانه و هفتگی صدها اثر واکنشی نسبت به مسائل روز در قالب پوستر، موشن‌گرافی، تصویرسازی، کارتون و کاریکاتور خلق می‌کند. وی افزود: تاکنون از سوی این گروه به صورت خودجوش ده‌ها عنوان کارگاه، ۱۰۰ نشست و کلاس دورهمی برای هنرمندان برگزار شده که منجر به شکل‌گیری تیم‌های استانی و کشوری به صورت موضوعی و جغرافیایی شده‌است.

فرجی تاکید کرد: این کانال به صورت مردمی و خودجوش ایجاد شده و حمایت‌ها به صورت مردمی و بعضا با همکاری سازمان و نهادها برای تشویق هنرمندان صورت می‌گیرد.
وی گفت: برای جنگ غزه حدود ۴۰۰ اثر در قالب پوستر، موشن‌گرافی، تصویرسازی، کارتون و کاریکاتور در سطوح مختلف هنری از آماتور تا حرفه‌ای توسط هنرمندان خلق شده‌است.

در گفت‌وگو با شاعران جبهه ف

عقب‌ماندن نهادهای

علی رحیمی
گروه فرهنگ و هنر

شعر پایداری از دیرباز به‌عنوان یکی از صادق‌ترین و بی‌پرواترین زبان‌ها در بیان انتقادات و جریان‌سازی مفاهیمی همچون بیداری، آزادی، عدالت، مقاومت، ایثار، ترویج فضائل اخلاقی، رواج حکمت و معرفت بوده است. در حقیقت گفتمان‌سازی همواره از وظایف اصلی شاعر به حساب می‌آید. شاید به همین دلیل هم درگذشته قابلیت نفوذ آن در افکار عمومی بسیار زیاد بوده و بیشترین نقش را در شوراندن احساسات ملی ایفا می‌کرد.

به همین دلیل هم در اکثر انقلاب‌ها، شاعر همواره در جایگاه یک آرمان‌خواه حضور تاثیرگذاری در جامعه داشت و در دفاع از مظلوم و به آتش کشیدن خرمن استبداد و به اهتزاز درآوردن پرچم عدل و داد، نقشی برجسته و غیرقابل انکار ایفا می‌کرد. نمونه بارز آن را می‌توان در تاثیرگذاری شعر بر جریان مقاومت فلسطین دید. از گذشته‌های دور تا امروز، موضوع فلسطین و مقاومت مورد توجه بسیاری از شاعران آزادیخواه قرار گرفته و شعرهای زیادی با این موضوع سروده شده‌اند. همزمان با موج جدید حملات رژیم صهیونیستی به غزه نیز بار دیگر شاعران به‌عنوان پرچمداران هنری واکنش‌های درخوری به این حادثه داشتند. از زمان عملیات موفقیت‌آمیز طوفان الاقصی که موجی از شور و هیجان در آزادیخواهان داخلی و خارجی به راه انداخت تا لحظات غمبار حملات اسرائیل به مردم بی‌دفاع غزه و قتل عام آنها، شاعران همواره تلاش کردند با اشعار حماسی و اعتراضی و هشداردهنده خود همگام با مبارزان مقاومت، گام بردارند. شعر در حوادث غزه، رسانه کوچکی بود به اندازه جغرافیای این محدوده مظلوم که در برابر رسانه‌های پرقدرت و پرنفوذ جهان غرب ایستاد و در تلاش برای برجسته‌سازی این واقعه از هیچ تلاشی فروگذاری نکرد. در این گزارش سراغ تعدادی ازشاعران مقاومت رفتیم و از نگاه آنها جایگاه شعر را در آگاه‌سازی حوادث غزه و برجسته‌سازی اخبار و اتفاقات آن بررسی کردیم:

شعر در ذات خود متعهد است

گرچه در منابع غربی شعر مقاومت را به شاعران فرانسوی در زمان اشغال این کشور توسط نیروهای آلمان نازی در جنگ جهانی دوم نسبت می‌دهند اما بی‌شک باید بپذیریم آنچه امروز به جریان شعر مقاومت بدل شده، ماحصل هنر معطوف به مبارزاتی است که فلسطینیان از زمان اشغال کشورشان جان بخشیدند. در حقیقت شعر مقاومت، شعر یادآوری است؛ یادآوری وطنی که غصب شده و حتی نامش را هم عوض کرده‌اند، هویتی که انکار شده و خون‌هایی که بی‌گناه به خاک ریخته شده و می‌شود.

شعر مقاومت ایرانی نیز که باتاسی از آرمان‌های انقلاب و فرهنگ پایداری رشد و نمو پیدا کرده با حضور جدی در برهه‌های حساس جنگ و پس از آن، همواره در مسیر آزادیخواهی و مبارزه با ناعدالتی تمرکز کرده و در جنگ غزه نیز نشان داد که در خدمت مقاومت است.

علی داوودی ازجمله شاعرانی است که در این مدت، چندین شعر در خصوص حماسه غزه نوشته است. وی در خصوص اهمیت توجه به شعر فلسطین به جام جم می‌گوید: فلسطین فصل‌ها و سرفصل‌های مختلفی دارد و جالب این‌که از همان آغاز شاعران جهانی به این مقوله واکنش نشان داده‌اند. شاعران با ابزار شعر به عنوان سلاح و زبان و هویت قوم عرب، خیلی پررنگ و قوی ظاهر شدند و در واقع گفتمان مقاومت توسط شعر پیش رفته است.

وی افزود: ما در ایران هم شاهد بوده‌ایم که نسل‌های مختلف در سال‌های متفاوت و در طیف‌های مختلف جریان‌های سیاسی. اجتماعی در زمینه شعر مقاومت به‌ویژه شعر فلسطین فعال بوده‌اند لذا الان که به شعر فلسطین در این نیم قرن نگاه می‌کنیم، نمونه‌های متنوعی از چهره‌های ادبی را شاهدیم که در زمینه شعر فلسطین وحدت نظر دارند.

نوار غزه را یک اسارتگاه تعریف می‌کنند که بیش از دو میلیون و ۳۰۰ هزار نفر انسان بی‌گناه در فضایی اندک به اندازه ۳۶۰کیلومتر مربع زندگی می‌کنند، نه کشورهای مصر و اردن به آنها پناه می‌دهند و نه در اسرائیل راه حضوری دارند. مردم غزه سال‌هاست برای راه فراری از این اسارتگاه و رساندن صدای مظلومیت خود به مردم جهان تلاش می‌کنند. هرچند رسانه‌های غول پیکر غرب به اندازه‌ای قدرتمند هستند که اجازه رسیدن صدای آنها به مردم را نمی‌دهند. نمونه‌اش را در این یک ماهه اخیر به خوبی می‌شود دید. وقتی حماسه حماس که فقط با هدف ایجاد روزنی برای فرار از اسارتگاه یا شاید رساندن صدای مظلومیت غزه به مردم جهان رخ داد، صهیونیسم با بهره‌گیری از همه ابزار رسانه‌ای خود مانع رسیدن این صدا به گوش مردم شد و حتی جای مظلوم و ظالم را عوض کرد. به حدی که وقتی بمباران‌های غزه شروع شد برخی آن را دفاع از خود تعریف کردند. اینجا بود که هنرمندان آزادیخواه جهان به میدان آمدند و با هنر به جنگ رسانه‌ها رفتند. شعر در این خصوص از جایگاه والاتری برخوردار بود، چراکه تنها ابزاری است که صهیونیسم در آن توانایی خاصی ندارد.

داوودی: چه عیبی دارد وقتی رئیس جمهور برای سخنرانی به سازمان ملل می‌رود مطلع کلامش با یک شعر از اشعار شاعران امروز باشد

شعر یک رسانه قدرتمند

با وجود آن‌که شعر زبان رسایی دارد اما آیا شعر مقاومت می‌تواند در این جدال رسانه‌ای به برتری برسد، این سوالی است که از افشین اعلامی پرسیم.
این شاعر و نویسنده نامی ایرانی به جام جم می‌گوید: رسول اکرم (ص) می‌فرمایند «اللهم ارن الاشیاء کما هی» یعنی خدایا امور را آن‌طور که هست به من بشناسان. یک هنرمند ضمن این‌که با ابزار تخیل و سایر جنبه‌های انتزاعی هنر فکر می‌کند اما در بدو امر باید حقیقت و ماهیت یک رویداد یا سوژه را به‌درستی بشناسد و نگاه جهت‌دار نداشته باشد. در مسأله فلسطین اگر صرفا نگاه ما این باشد که فلسطین برای ما عزیز است به این جهت که جزو آرمان‌های انقلاب بوده و از ابتدای انقلاب تاکنون ایستادگی کرده، هنوز به آن پایبندیم، این نگاه نمی‌تواند بسیاری از مخاطبان ما را با نسل امروز همراه کند. به همین دلیل هم این سؤال را پیش آوردند برای مخاطبان که آیا دفاع از فلسطین ارزش داشت که آن‌قدر ما هزینه دهیم.
ما امروز با نسلی مواجهیم که نمی‌دانم از سر جهل یا عمد با قضیه فلسطین مقابله می‌کند. به عوامانه‌ترین شکل ممکن یک اصل مترقی را زیرسؤال می‌برند. امروز می‌بینیم حتی گروه‌های اپوزیسیون مخصوصا سلطنت‌طلب‌ها می‌گویند ما در کنار اسرائیل ایستاده‌ایم و تبلیغات سوء علیه فلسطین راه می‌اندازند و در داخل برای عده‌ای تبدیل به یک نماد می‌شوند؛ بدون آن‌که فکر کنند مطیع حرف‌های‌شان شده‌اند اما هیچ‌کس سؤال نمی‌کند چرا حتی محمدرضاشاه پهلوی هم با وجود ارتباطی که با صهیونیسم‌ها داشت، هرگز حاضر نشد به‌وضوح آنها را به رسمیت بشناسد و در خیلی از مواقع تاریخی، مواضع ضدصهیونیستی گرفته است؛ حتی خودش گفته که صهیونیست‌ها به اراضی فلسطین بسنده نخواهند کرد و حتی به اراضی ما هم چشم دوخته‌اند. برخی اینها را فراموش می‌کنند، چون تاریخ را نمی‌خوانند. آن کسی که خود را واقعا سلطنت‌طلب می‌داند یا رضا پهلوی که خودش را جزو رهبران اپوزیسون می‌داند، اگر واقعا به مشی پدران خود پایبند است، باید بداند که حتی آنها نیز حاضر نبودند موضعی علنی به نفع اسرائیل در مقابل اعراب بگیرند؛ چون این یک حق کاملا مشروع و آشکار بود. بعد از جنگ‌های شش روزه و آن اجبار و تحمیلی که به اعراب برای سازش وارد شد، این حقیقت را طی یک قرارداد نانوشته همه نادیده گرفتند. بنابراین ما از یک اصلی دفاع می‌کنیم که کاملا حقیقی، حیاتی و گره‌خورده با فرهنگ، آیین و انقلاب ماست. ما نمی‌توانیم در قبال یک دروغ بزرگ به نام اسرائیل ساکت بنشینیم یا آن را تایید کنیم، این دقیقا افول تاریخی ملت ماست نه فقط از انقلاب اسلامی، بلکه از تمدن، تاریخ و افتخارات‌مان هم افول کرده‌ایم. این وظیفه هنرمندان است که این ابعاد را برای جامعه تبیین کنند. هنرمند ابتدا باید بداند که انقلاب اسلامی و نظام اسلامی از یک اصل مترقی دفاع می‌کند نه یک اصل حکومتی و سپس آن را به‌درستی برای مردم تبیین کنند.
علی داودی نیز در این خصوص معتقد است: شعر فلسطین به اندازه تاریخ اتفاقات سیاسی و اجتماعی قدمت دارد و به همان اندازه شاعران با آن آشنا هستند. یکی از دلایل عمده آن این است که شعر در گذشته در جامعه فلسطین جایگاه مهمی داشته و همچنان این جایگاه را حفظ کرده است، علی‌رغم گسترش رشته‌های هنری، شعر در این فرهنگ و قوم جایگاه ممتازی دارد. دلیل دیگر هم این است که از همان ابتدای درگیری و جنگ‌افروزی سران رژیم صهیونیستی و مهاجرت یهودیان به سرزمین اشغالی، شاعران اولین کسانی بودند که نسبت به تحولات اجتماعی و جمعیتی واکنش نشان داده، وارد میدان شدند و در این زمینه نقش مهمی داشتند.
وی با اشاره به این‌که در حال حاضر نقطه اشتراکی که همه آثار حول آن شکل گرفته، جایگاه انسانی و مظلومیتی است که فلسطینیان درگیر آن هستند، گفت: برای ما فلسطین مظهر عدالت و درستی و درواقع قبله اول مسلمانان است و جمعیت و قومی هم که در آنجا با آنها ستم شده، مسلمانان هستند اما اساسا موضوع شعر فراتر از اینهاست و مقوله انسانی را در نظر گرفته است، لذا ما چه در شعرهایی که امروز تولید شده یا شعرهایی که در ۵۰ یا ۶۰ سال پیش تولید شده، این تاکید را می‌بینیم. تاکید ما این است که هیچ انسانی حق ندارد به انسان دیگری اعم از این‌که مسلمان باشد یا نباشد، ظلم کند و در این شعرها دنبال می‌شود.

برش

چه باید کرد

اسرائیل در جبهه نبرد فرهنگی از قدرت بی‌بدیلی برخوردار است. برنامه گسترده‌ای برای سینما، تئاتر، نشریات، موسیقی، انیمیشن، کتاب و ... دارد و رسانه‌های بزرگ مطیع آنها هستند، به‌همین دلیل هم در برابر همه جنایاتی که در منطقه دارد هرگز در نگاه گستره وسیعی از مردم جهان خیانتکار محسوب نمی‌شود و خود را مظلوم معرفی می‌کند. در برابر این قدرت و توانایی، ما هنوز حتی توانایی هدایت مخاطبان داخلی راهم نداریم؛ اما علت چیست؟ چرا با وجود داشتن رسانه، برگزاری مستمر جشنواره‌ها و حضور جدی در جشنواره‌های مختلف هنری، صدای هنرمند جبهه مقاومت رسا نیست؟ و حلقه مفقوده هنری که هنرمندان عرصه مقاومت با همه تلاش و کوچک‌ترین انتظاری ارائه می‌دهند به مخاطب نمی‌رسد؟

علی داوودی در پاسخ به این سؤال به جام جم می‌گوید: یکی از بهترین کارهایی که می‌توان برای انتشار شعر انجام داد ابتدای سخنرانی مسئولان در زمان حضور در سایر کشورهاست. چه عیبی دارد وقتی رئیس جمهور برای سخنرانی به سازمان ملل می‌رود مطلع کلامش با یک شعر از اشعار شاعران امروز باشد. این امکان وجود ندارد چون هیچ‌کس پیشنهادی نداده است. کار فرهنگی نیاز به یک بستر دارد، نقشه راه می‌خواهد، شبکه‌سازی باید داشته باشیم. تا زمانی‌که نباشد نمی‌توان کاری کرد.

نماآهنگ

رونمایی از «ماشیح»

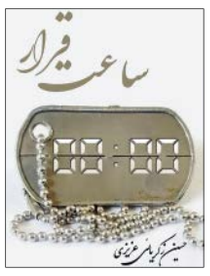

امیر کرمانشاهی، مداح سرشناس کشورمان همزمان با جنایات رژیم صهیونیستی در فلسطین، نماآهنگ «ماشیح» را علیه آنان خواند. طبق اعتقادات اصلی یهود، ماشیح یکی از هفت اصلی است که پیش از خلق عالم هستی بوده‌است. ماشیح یا همان منجی آخرالزمان، انسانی آسمانی و موعودی معجزه‌گراست که پس از ظهور «ایلیا» خواهدآمد تا مسیر بشریت را اصلاح کند.
مطلع شعر این نماآهنگ که سروده محسن سلطانی است، به شرح زیر است:
تورات بخوانید و بدانید که منجی جهان کیست
در آینه نیل ببینید که فرعون زمان کیست
خیبر چه کسی بود شما راز د و رسوای زمان کرد
تاریخ بخوانید و ببینید که آن مرد جوان کیست
آی سامری پرست‌ها، آی لشکر شکست‌ها
مگر ندیدید که دست حیدر است بالای دست‌ها

کیوآرکد را اسکن کنید

پیشخوان

«ساعت قرار» رونمایی می‌شود

آیین رونمایی از کتاب «ساعت قرار» خاطرات مستند داستانی فرماندهان شهید دفاع‌مقدس به قلم دکتر حسین زکریایی عزیزی، دبیرکل «مجمع خبرنگاران و نویسندگان دفاع‌مقدس و مقاومت» با حضور اصحاب قلم و رسانه و همچنین حجت‌الاسلام عبدالعلی گواهی، رئیس عقیدتی سیاسی ستاد کل نیروهای مسلح، دوشنبه یکم آبان ۱۴۰۲ در «خانه کتاب و ادبیات ایران» برگزار خواهد شد. کنار دریاچه، بی‌قرار، چشم‌های منتظر مژگان، ستاره شمالی، مسافر فرانسه، فوتبالیست، شیفته، کنار هور، مسافر تنگ غروب، گمشده دجله، سه جامانده، خان‌آقا، در کمین و رد پنجه‌ها عناوین خاطرات ساعت قرار هستند. سرداران حسین بصیر، محمدحسن طوسی، اسماعیل صادقی، جواد دل‌آذر، ابوعمار و... شخصیت‌های داستان‌های کتاب ساعت قرار هستند که لحظه شهادت آنها با ادبیات داستانی به تصویر کشیده شده است. «ریشه در بهشت»، «پا به پای ستاره»، «راز خرمای دی»، «تشنگان کوثر»، «هجرت به فطرت»، «شاگرد اول»، «رفیق صمیمی»، «مردان تنهایی من»، «مردی از قبیله آیینه‌ها»، «قلبی به وسعت آسمان»، «سردار آتش» و «خدا هم مجذوب آن دلاور بود» از جمله تألیفات حسین زکریایی عزیزی به شمار می‌رود.

پویش

غزه مظلوم در حمایت از طوفان الاقصی

مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی همزمان با عملیات طوفان الاقصی، اقدام به برگزاری پویش غزه مظلوم می‌کند. این پویش با محوریت تولید و نشر محتوا در فضای مجازی برای حمایت از ملت مظلوم غزه و همدردی با خانواده شهدای مقاومت برگزار می‌شود. فرمت‌های تولید آثار در پنج بخش متن شامل مقاله، توییت، وبلاگ، مصاحبه، داستان، خبر، تحلیل، عکس شامل عکس، اسلاید شو، فتونیوز و گالری، ویدئو شامل ویدئوی مستند، نماآهنگ، موشن‌گرافیک، ویدئوگرافیک و انیمیشن، گرافیک شامل اینفوگراف، پوستر، لینک، هشتگ، گیف، لوگو و صوت شامل صوت، مصاحبه صوتی، پادکست، کتاب صوتی و برنامه رادیویی است.
بنا بر اعلام این مرکز، علاقه‌مندان به شرکت در این پویش می‌توانند از ۲۵ مهر تا ۱۳ آبان ۱۴۰۲، آثار هنری و ادبی خود را در قالب نماآهنگ، فیلم‌کوتاه، نقاشی، عکس، متون ادبی، شعر، صوت و دل‌نوشته در نشانی https://platzaar.ir ثبت کنند.